

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ' ΑΝΑΘΕΩΡΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 2000

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΜΑ'

Τετάρτη 27 Σεπτεμβρίου 2000

Αθήνα, σήμερα στις 27 Σεπτεμβρίου 2000, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.54' συνήθεσε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Γ' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 26.9.2000 εξουσιοδότηση του Τμήματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της Μ' συνεδριάσεως του, της 26ης Σεπτεμβρίου 2000).

Η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στην πρόταση νόμου αρμοδιότητας του Υπουργείου Πειραιάλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων "Για την προστασία των πόσιμων νερών από τη ρύπανση".

Επίσης, η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης "Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου".

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαι βέβαιος ότι είστε κι εσείς όλοι συγκλονισμένοι από τη ναυτική τραγωδία της περασμένης νύχτας. Και θεωρώ ότι εκφράζω τη βαθύτατη οδύνη ολοκλήρου του Τμήματος για τα θύματα αυτής της τραγωδίας.

Θέλω να μεταφέρω στις οικογένειες των θυμάτων τη θλίψη που διακατέχει όλους μας και είμαι βέβαιος ότι ολόκληρο τον ελληνικό λαό.

Είναι ήδη σαράντα οι νεκροί, σύμφωνα με τα στοιχεία τα οποία μου έδωσε ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας, ο οποίος βρίσκεται τώρα στην Πάρο. Σαράντα έξι είναι οι αγνοούμενοι μέχρι αυτήν τη στιγμή, για τους οποίους γίνεται προσπάθεια διάσωσης από το Πολεμικό Ναυτικό, το Λιμενικό Σώμα, τους ναυτικούς της περιοχής, τους φωράδες. Υπάρχει μία πρωτοφανής κινητοποίηση όχι μόνο της πολιτείας, αλλά και του λαού για τη διάσωση τους. Χρησιμοποιούνται ελικόπτερα χαμηλής πτήσης για την επισήμανση και ανάσυρση από τη θάλασσα επιζώντων, του ΕΚΑΒ, κλπ. Έχουν διασωθεί μέχρι αυτήν τη στιγμή τετρακόσια σαράντα άτομα. Πεντακόσιοι είκοσι έξι επέβαιναν συνολικώς στο πλοίο.

Διενεργείται φυσικά προανάκριση από τον εισαγγελέα Σύρου και τις τοπικές αρχές, από τον υποπλοϊάρχο της Πάρου, όπως επίσης και στο λιμάνι του Πειραιά για τους πλοιοκτήτες και τους άλλους ενδεχομένως υπευθύνους αυτής της τραγωδίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα σας παρακαλέσω να συμφωνήσετε να μη συνεδριάσει σήμερα το Τμήμα και οι Επιτρο-

πές της Βουλής του Τμήματος Διακοπής και οι εργασίες που είχαν προγραμματισθεί για σήμερα να μεταφερθούν για την αυριανή ημέρα σε εκδήλωση πένθους και τιμής για τα θύματα της τραγωδίας αυτής.

Θέλω να διατυπώσω την ευχή, όπως άλλωστε είδα ότι είναι και η δάσθεση του αρμοδίου Υπουργού με τον οποίο μήλσα -νομίζω ότι εκφράζω και ολόκληρο το Τμήμα- να γίνουν έρευνες σε βάθος, όχι μόνο σε ό,τι αφορά τα λάθη ή άλλες ευθύνες των συγκεκριμένων ατόμων, αλλά για την όλη λειτουργία.

Στη μνήμη μου έρχεται τώρα η μεγάλη τραγωδία το 1966 του οχηματαγωγού Ηράκλειο. Πέρασαν πολλά χρόνια αλλά το θυμάμαι πάρα πολύ καλά, γιατί ήμουν και δικηγόρος πολιτικής αγωγής στη δίκη εκείνη που ακολούθησε.

Είμαστε στον 21ο αιώνα και είναι ασύλληπτο, αδιανότη να σημειώνονται τέτοιες τραγωδίες λίγα μέτρα από τις ακτές.

Θα παρακαλέσω τους εκπροσώπους των κομμάτων να πάρουν το λόγο -είμαι βέβαιος ότι θα εκφράσουν ανάλογα συναισθήματα- και στη συνέχεια να τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη των θυμάτων της τραγωδίας και να κλείσουμε τη συνεδρίασή μας.

Ο εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Παυλόπουλος θα πάρει το λόγο.

Κύριε Υπουργέ, είμαι βέβαιος ότι και η Κυβέρνηση θα εκφράσει τα δικά της αισθήματα και σκέψεις.

Ορίστε, κύριε Παυλόπουλε.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ : Τα όσα είπατε, κύριε Πρόεδρε, εκφράζουν όλους μας. Εκ μέρους του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας και της Κοινωνιολευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας εκφράζω την οδύνη για τα θύματα της ναυτικής τραγωδίας και τη συμπάθεια στους οικείους τους.

Θα συμφωνήσω ότι είναι κατώτερο των περιστάσεων και της στιγμής να μιλήσουμε σήμερα, εδώ, για ευθύνες. Θέλω όμως να πω, ότι πρέπει να σκεφτούμε για το μέλλον πως όλοι όσοι έχουν τις αντίστοιχες ευθύνες, είτε στο χώρο της πολιτείας είτε στο χώρο του ιδιωτικού τομέα, έχουν τουλάχιστον χρέος να πάρουν αμέσως τα μέτρα εκείνα, τα οποία θα αποτρέψουν τέτοιες τραγωδίες για το μέλλον.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Ακριβάκης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, κι εμείς με τη σειρά μας θέλουμε να εκφράσουμε τη θλίψη μας για την απρόσμενη τραγωδία, της οποίας οι συνθήκες ακόμα δεν μπορούν να διευκρινιστούν πλήρως. Και βεβαίως, θέλουμε να εκφράσουμε τη θέλησή μας ότι πρέπει να γίνει ευρύτατος έλεγχος από τις αρμόδιες αρχές και να αποδοθούν οι ευθύνες εκεί που υπάρ-

χουν οπωσδήποτε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Γκατζής έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, κι εμείς με τη σειρά μας συμμεριζόμενοι αυτά τα οποία είπατε θέλουμε να εκφράσουμε την οδύνη μας, όχι για την τραγωδία αλλά για το έγκλημα το οποίο συνετελέσθη, διότι είναι πάρα πολλές οι καταγγελίες οι οποίες έχουν γίνει και παλαιότερα και πρόσφατα για το πώς τα πλοία κρίνονται αξιόπλοια.

Να θυμήσω τι έγινε με τα Δύστοι. Ενώ είχε βυθιστεί το πλοίο ο αμέσως τις επόμενες μέρες δόθηκε βεβαίωση αξιοπλοίας. Να θυμήσω ότι στις 21.9 για το συγκεκριμένο πλοίο το Σαμίνα έγινε καταγγελία από τον πρωτοδευτέρο μηχανικό ο οποίος απελύθη και ο έλεγχος έγινε χωρίς την παρουσία του προσωπικού. Να θυμήσω όλα τα άλλα ναυάγια και τις καταγγελίες που γίνονται από τους ναυτεργάτες ότι δεν τηρούνται οι διεθνείς κανόνες για το αξιόπλοιο των πλοίων.

Πρόσφατα, κύριε Πρόεδρε, εξεδόθη με βάση μία οδηγία της Eurosola και της Ευρωπαϊκής Ένωσης προεδρικό διάταγμα το 1998 στο οποίο προέβλεπε η Eurosola τι μέτρα θα πρέπει να παρθούν για να περιοριστούν αυτά τα ατυχήματα. Δυστυχώς το προεδρικό διάταγμα που εξέδωσε το Υπουργείο εξαίρεσε τα πλοία τα οποία είναι πάνω από τριάντα τριών ετών. Γι' αυτό θεωρούμε ότι είναι μεγάλη η ευθύνη και του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας και της Κυβέρνησης ιδιαίτερα και των εφοπλιστών, οι οποίοι συντελούν στο να επαναλαμβάνονται αυτά τα εγκλήματα και αυτό που αναφέρατε και τόσα άλλα, όπως και το Δύστοις και το σημερινό.

Θεωρούμε, λοιπόν, ότι θα πρέπει να παρθούν όλα αυτά τα μέτρα, όπως είπατε και σεις, πρώτα όμως και κύρια να βρεθούν οι επιζώντες και εκ των υστέρων να γίνει ένας ουσιαστικός έλεγχος με εκπροσώπους των ναυτεργατών. Και από εκεί και πέρα, να δούμε ότι θα πρέπει αυτά τα αιτήματα που βάζουν οι ναυτεργάτες που φανερώνουν την εμπειρία μιας ζωής, των κινδύνων μέσα στα πλοία, να ληφθούν σοβαρά υπόψη και να τα υιοθετήσει η Κυβέρνηση αν θέλουμε πραγματικά να πούμε ότι τα πλοία μας είναι κάπως αξιόπλοια.

Επίσης, ένα γεγονός όπως καταγγέλουν οι ναυτεργάτες, είναι ότι σε αυτά τα πλοία της ακτοπλοΐας με την κατάργηση του καμποτάζ πολλαπλασιάζονται οι κίνδυνοι. Και βάζουν ένα αίτημα ακόμα, κύριε Υπουργέ, δύο είναι καιρός να καταργηθεί αυτός ο διαλυτικός νόμος του 3577/92.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και νομίζουμε ότι είναι καιρός να μπει βαθιά το νυστέρι σ' αυτό το μεγάλο απόστημα, που οδηγεί χιλιάδες ναυτεργάτες, εργαζόμενους και ταξιδεύοντες στο βυθό της θάλασσας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Κύριε Πρόεδρε, συμμερίζομαι τα όσα αναφέρατε. Ολόκληρη η χώρα είναι συγκλονισμένη. Η Ελλάδα, χώρα της θάλασσας, θρηνεί για μια ακόμα φορά απώλειες, που συντελούνται με έναν τρόπο αλλοκότο. Από όλες τις συνθήκες αυτού του τραγικού συμβάντος αναπτύσσει το τραγικό ΓΙΑΤΙ; Τούτη την ώρα προέχει να βρεθούν και άλλοι επιζώντες. Για όσους έχασαν ανθρώπους τους, εκφράζω και εγώ την οδύνη μου, τη συμπαράστασή μου και ως πολίτης αυτής της χώρας και ως Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου.

Σε όσους έτρεξαν και έκαναν το χρέος αλληλεγγύης αξίζει έπαινος.

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως προέχει η διάσωση. Από εκεί και πέρα, αν μας διδάσκει κάτι η τραγική επανάληψη τέτοιων αλλόκοτων καταστάσεων, να αναζητήσουμε ουσιαστικά τις πραγματικές αιτίες και τις πραγματικές ευθύνες, γιατί με τέτοια τραγικά συμβάντα η πραγματικότητα έρχεται και σαρώνει όλα εκείνα που κυριαρχούν στο δημόσιο βίο της χώρας, είτε είναι πόζες εξουσίας είτε είναι καυγάδες γειτονιάς.

Ο κόσμος βλέπει ότι είναι ανυπεράσπιστη η κοινή ασφάλεια ότι δεν υπάρχει κατοχύρωση της ανθρώπινης ζωής. Η ουσιαστική έρευνα για τα πραγματικά αίτια και την απόδοση ευθυνών, ας ξεκινήσει κάποτε από αυτό το αφετηριακό σημείο, πάνω από τα ιδιωτικά συμφέροντα και τα κρατικά στερεότυπα η προστασία της ανθρώπινης ζωής. 'Ο, τι συμβαίνει σήμερα δεν θα το αποδώσουμε ούτε στην κακιά στιγμή ούτε στην τύχη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Βουλευτές, θα ήθελα και εκ μέρους της Κυβερνήσεως να εκφράσω τη βαθιά μας οδύνη και το συγκλονισμό που αισθανθήκαμε όλοι από αυτήν την τραγωδία που στοιχίσει τη ζωή τόσων συνανθρώπων μας. Δεν είναι μόνο όμως τραγωδία το συμβάν αυτό. Υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι εδώ έχουμε τουλάχιστον μια εγκληματική αδιαφορία η οποία δικαιολογεί να ξεκινήσει αμέσως η διαδικασία για τον καταλογισμό ποινικών ευθυνών.

Σήμερα το πρώιμο σε συζήτηση που είχα με τον κύριο Πρωθυπουργό επικοινωνήσαμε με τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και τον παρακαλέσαμε -άλλωστε ήταν και αυτός ήδη αποφασισμένος- να μην περιορισθούμε μόνο στην προκαταρκτική εξέταση, αλλά να ασκηθεί εντός της ημέρας ποινική δίωξη και προς την κατεύθυνση των υπευθύνων επί του πλοίου, αλλά και προς άλλες κατευθύνσεις, όπως των πλοιοκτητών, των εντολέων, των επί του πλοίου υπευθύνων.

Νομίζω ότι η διαδικασία αυτή θα ξεκινήσει σύντομα και θα καταλήξει σε ορισμένες απαντήσεις στα τελείως δικαιολογημένα ερωτήματα που έθεσαν οι κύριοι Βουλευτές για τα αίτια αυτής της τραγωδίας που πίσω της υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι κρύβεται αξιόποινη ανθρώπινη πράξη.

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως συμφωνώ και εγώ με την πρότασή σας να μη γίνει σήμερα, αυτήν την ημέρα πένθους η σύζητηση του νομοσχεδίου και να αναβληθεί για αύριο. Θέλω να ενημερώσω εσάς και το Τμήμα ότι σήμερα το απόγευμα θα πάω στις Βρυξέλλες και θα παρακαλούσα να συζητηθεί το νομοσχέδιο την επόμενη εβδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Την επόμενη εβδομάδα θα συζητηθεί.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, να μη συνδιάσουμε και αύριο, γιατί είναι οι κινδείες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Οι υπερβολές σε κάθε περίπτωση βλάπτουν.

Ο εκπρόσωπος των Ανεξαρτήτων Βουλευτών έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μεγάλη η οδύνη για τους νεκρούς. Η ευχή: Οι αγνοούμενοι να βρεθούν ζώντες. Συγχαρητήρια για όσους έτρεξαν να βοηθήσουν.

Βεβαίως θα ήθελα, απαντώντας στον κύριο Υπουργό, να πω ότι είναι καλύτερα το "προλαμβάνειν" του "θεραπεύειν". Η πολιτεία για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα είχε επιτρέψει στον πλοιοκτήτη να υποκαθιστά τον Υπουργό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ να τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη των θυμάτων.

(Όρθιοι όλοι οι Βουλευτές τηρούν ενός λεπτού σιγή)

Αιωνία τους η μνήμη.

Κύριοι συνάδελφοι, αύριο θα συζητηθεί η πρόταση νόμου. Σήμερα δεν θα συνεδριάσει καμία Διαρκής Επιτροπή. Οι επιτροπές που θα συνεδριάζαν σήμερα το πρωί και το απόγευμα, θα συνεδριάσουν αύριο το πρωί και το απόγευμα.

Κύριοι συνάδελφοι δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 11.10', λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 28 Σεπτεμβρίου 2000 και ώρα 10.00' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη.

